

AİLELERİN KORKULU RÜYASI ÖDEVLEER

VELİ BÜLTENİ

**ÇOCUĞUNUZUN NEDEN
ÖDEV YAPMASI
GEREKİYOR?**

**AİLELERİN ÖDEV
KONUSUNDA EN SIK
YAPTIĞI HATALAR
NELER?**

**ÖDEV YAPARKEN DOĞRU
AİLE TUTUMU NASIL
OLMALIDIR?**

PAMUKKALE
REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Okullar açıldıktan sonra, çocuğu okul yaşında olan bir aileye misafirlige gittiğinizde konu döner dolaşır mutlaka ödevlere gelir.

- Bizim öğretmenimiz çok ödev veriyor.
- Vallahi bıktık ödev yapmaktan.
- Ben ödevin başına geçemedikten sonra bizim çocuk da gelip bir türlü başlamıyor.
- Gelmeden 5 sayfa ödev yaptık, daha 2 sayfamız daha duruyor...

Bu cümleler sizlere de tanıdık geldi mi? Peki, cümlelerdeki ortak sorunu birlikte bulacak olursak cevabınız ne olurdu?

Evet, siz de farkındasınız değil mi? Ödevlerin sorumluluğunu çocuklardan daha çok sahiplenmişiz. Anne baba olarak çocuğunuzun ödev, derslere ve okula karşı tutumunda bazı

problemler olduğunu düşünüyorsanız, bunda kendi tutumunuzun izlerini aramakla ve bir tutum değişikliğine gitmekle işe başlayabilirsiniz. Sonuçta, çocuğu geleceğe hazırlarken biz geçmişte (geçmişin yöntemlerinde) kalamayız değil mi?

“Çocuğunuzun neden ödev yapması gerekiyor?” gelin birlikte sıralayalım.

- Okulda öğrendikleri bilgileri tekrar edip pekiştirmesi,
- Sorumluluk bilincinin gelişmesi,
- Verilen görevleri planlama, tamamlama, zamanı etkin kullanma becerilerinin gelişmesi,
- Araştırma yapma, bilgiye ulaşma yollarını öğrenmesi
- Okulda öğrendikleri bilgileri gerçek yaşama aktararak kalıcı hale getirmesi amacıyla çocukların ödev yapmasını isteriz.

Peki, “Ailelerin ev ödevleri konusunda en sık yaptığı hatalar nelerdir”?

- Her aşamada ödev müdahale edip, daha mükemmel olmasını isteme,
- Özellikle 1. ve 2. sınıfa giden çocuğu olan ailelerin beğenmedikleri yazıyı sildirip, yeniden yazdırma,
- Çocuğun not almadığı ödevleri, öğretmeni ya da diğer öğrenci velilerini arayarak öğrenmeyi alışkanlık haline getirme,

- Ödev yapmaya başlayan çocuğun 40 dk - 1 saat ödevinin başında kalkmadan bitirmesini isteme,
- Çocuğun ödevini sürekli hatırlatma, söyleme, yapması için ikna etmeye çalışma,

- Ödevini yapmayan çocuğu azarlama, tehdit etme, cezalandırma
- Çocuğa ödül yardımıyla ödev yaptırma.

Ödev yaparken doğru aile tutumu nasıl olmalıdır?

1. Çocuğun ödevini yaptığı zaman diliminde ne olursa olsun televizyonu kapalı tutmak, telefonla meşgul olmamak.

Belki de gözden kaçırdığımız bu kural çocuklar üzerinde oldukça etkili bir unsur. Şöyle ki; herkes içeride televizyon izlerken, bir arada otururken ya da telefonda istediği programı izleyip eğlenirken onun ödev yapıyor oluşu, bu ortamdan mahrum kalmasına neden olan

unsurun “ödevler” olduğunu düşünen bir çocuğun ödevine karşı olumlu bir tutum benimsemesi oldukça zor görünüyor. Çocuğunuz ödev yaparken bir iki saatliğine de olsa televizyonu kapalı tutup, elinizden telefonu bırakmak oldukça olumlu sonuçlar almanızı sağlayacaktır.

2.Çocuk için uygun koşulları sağlamak.

Ödev yapmak, ders çalışmak için uygun bir ortam hazırlamak gerekir. Bunu sağlamak da ailenin görevidir. İşe çocuğun ödevlerini yapacağı, yeterince ışık alan sabit bir yer belirlemekle başlamak gerekir. Çalışma masası dikkat dağıtıcı öğelerden arındırılmış olmalıdır. Çocuğun ödev yapacağı saat aile bireylerinin sessiz aktivitelerde bulunacağı zaman olmalıdır.

3.Ceza tehdidiyle ödev yaptırmamak.

Çocuğa ceza tehdidiyle ödev yaptırmaya ve ders çalıştırmaya kalkarsanız, çocuğa o işi yapmama hakkını kendi ellerinizle vermiş olursunuz. Örnek olarak; “Ödevini

yapmazsan, dışarı çıkamazsın” dediğinizde, çocuk “Peki, dışarı çıkıp oyun oynamam böylece ödevimi de yapmak zorunda kalmam” diyebilir. Ödevi yapmamasını meşrulaştırmış olursunuz. Diyelim ki ceza tehdidi karşısında çocuk ödevini yaptı. Çocukta kırgınlık, öfke ve değersizlik duyguları hakim olabilir. Ödev yapmadığı için çocuğa ceza vermek yerine neden ödev yapmadığını anlamaya çalışarak bu nedeni ortadan kaldırma yoluna gitmelisiniz.

4.Ödülle ödev yaptırmamak.

Çocuğa ödülle ödev yaptırmaya çalışıp “Ödevini yaparsan, tabletle oynayabilirsin” gibi şart

cümleleri kurarsanız, çocuk ödevi araç olarak görmeye başlayacaktır. Tabletle oynamak ise çocuğun asıl amacı olacaktır. Ödevini yapmak zaten çocuğun sorumluluğudur. Ödül verildiğindeyse, çocuk ödevi sorumluluğu olarak görmemeye başlar. Ödülün, çocuk için bir rüşvete dönüşme tehlikesine ve çocukta amaç haline gelmesine karşı anne babaların sürekli ödül verme yoluna gitmemesi gerekir.

5.Mükemmeliyetçilikten uzaklaşmak.

Ödevin harika yapılmasıyla değil, çocuğun ödevle ne öğrendiğiyle ilgilenilmelidir. Çocuk ödevini yaparken her zaman, iyi ve doğru yapılan bölüme odaklanmak önemlidir. “bak bu iki sırayı çok güzel yazmışsın, eminim zamanla diğerleri daha da güzel olacak” gibi.

6.Çocuğu motive etmek için çeşitli yollar denemek.

Yaptığı ödevlere övgü dolu notlar yazın : “Çok iyi gidiyorsun, seninle gurur duyuyorum.” “Ayaz, sen bir ödev kahramanısın.” gibi. En beğendiği, en çok gurur duyduğu ödevi bir yere asarak sergileyin.

7.Ödevin sorumluluğunu çocuğa bırakmak.

Ödevi düşünme, hatırlama, yapma sorumluluğu çocuğa aittir. Her gün ailesi tarafından hatırlatılan, hatta yapılması için ikna edilen ödev, çocuğun sorumluluğundan çok “bizim sorumluluğumuz” haline döner. Çocuk; o günün ödevi yapılmış bile olsa, ertesi gün yine ödevin hatırlatılmasını, yanında oturulmasını ve ödevinin yaptırılmasını bekleyecektir. Bu şekilde başlayan bir ödev sistemi, aile tutumunu değiştirmedeği sürece devam eder. Asıl önemli olan ödevin yapılmış olması değil, çocuğun ödev sorumluluğunu kazanmasıdır.

Ödev sorumluluğunu kazandırmak için ailenin ödevlere önem vermesi, izlemesi, kontrol etmesi ve cesaretlendirici olması önemlidir. Başlangıçta çocuk daha yakın bir izleme ve daha fazla yardıma gereksinim duyacaktır.

Aileler ödev süresince çocuğun yanında oturup yanıtları vermek ya da hataları düzeltmek yerine araştırma, karar verebilme, plan yapabilme becerilerini geliştirecek fırsatlar tanınmalıdır. Çocuk ödevlerini kendi başına yapamadığını söylüyor ve ailesinden yardım istiyorsa önce bunun nedenleri araştırılmalıdır.

Kendi başına ödev yapmayı sağlamak için uygulanması gereken yaklaşımlar bu nedenlere göre değişecektir. Olası nedenleri şöyle sıralayabiliriz:

- Verilen ödev çocuğun kapasitesinin üzerinde olabilir.
- Ödevin nasıl yapılacağı öğretmen tarafından yeterince açıklanmamış olabilir.
- Çocuğun kendine güveni yoktur. Her aşamada kontrol ve onay bekliyor olabilir.
- Yalnız başına kaldığında yaptığı işi sürdürmekte zorluk çekiyor olabilir.
- Ödevleri ailesiyle birlikte yapmaya alıştığı için kendi başına yapamıyor olabilir.

Çocuk ödevi ailesiyle birlikte yapmayı, onlarla baş başa olma fırsatı olarak görüyor olabilir.

Belki de bu nedenlerden birkaçı söz konusudur. Çocuğa ödevlerin asıl amacının verilen bir işin sorumluluğunu üstlenme ve onu kendi başına yapabilme becerilerini geliştirmek olduğu açıklanmalıdır. Bu konuda öğretmenin de çocuklarla konuşması önemlidir.

Öğretmen ödevi verirken çocuğun yapabileceği türden ödevler vermeye özen gösterir ve kendi başına yapmaları gerektiğini vurgularsa çocuk bunu en baştan öğrenecektir.

Çocuk ödevi ailesiyle birlikte yapmaya alışmış ve her adımda onay bekliyorsa aşamalı bir şekilde yavaş yavaş bu sistem değiştirilebilir. Öncelikle her soruda kontrol ediliyorsa bu ilk olarak 3 soruya sonra 5 soruya çıkarılarak çocuğun yanına gidilir.

Çocuğun yaşı küçükse ya da toplam ödev süresi çocuğunuzun dikkat süresini aşıyorsa ödevler 2-3 parçaya bölünerek tamamlanabilir. Her bir bölümün süresi 10-15 dakika arasındadır. Diyelim ki ödev 15'er dakikalık 3 parçaya bölündüyse, çocuğun ilk 15 dakika için yapacak olduğu ödevler belirlenir. Çocuğun yanından ayrılırken sadece belirlenen kısmı tamamlaması istenir ve 15 dakikanın bitiminde yanına gelip yapılan kısmın kontrol edileceği bildirilir. Sürenin sonunda aile çocuğun yanına gidip verilen kısmı yapıp yapmadığını kontrol eder. Yapılmamışsa sorunun ne olduğunu konuşulur. Yapılmışsa çocuk olumlu mesajlarla (tebrik, alkış, öpücük, elinin üstüne yıldız yapıştırma vb.) desteklenir ve ikinci 15 dakika için yapılacak olan kısım belirlenir. İlk 15 dakikanın sonunda çocuğun yorgun ya da isteksiz olduğu gözlemlenirse ikinci bölüme başlamadan önce 10 dakikalık kısa bir ara verilir. Bu aralarda çocuğun tablet ya da televizyon izlememesine dikkat etmeniz gerekiyor. Yoksa ödevin başına dönmekte zorluk yaşayacaktır.

8.Ödevlerin kontrolünü yapmak.

Ödevlerin kontrolü, tümünün yapılmış olup olmadığı ve hem de yanlışların düzeltilmesi açısından çok önemlidir.

Ödevlerdeki yanlışlar, düzeltilmezse yanlış öğrenmeye neden olurlar. Aileler çocuğun kendi başına ödev yapabilme durumuna göre, ödev süresinin bitiminde ya da her on beş-yirmi dakikada bir çocuğun yaptığı ödevleri kontrol etmelidir. Eğer çocuk konuyu bildiği halde küçük yanlışlar yaptıysa; aile ödevdeki yanlışların altını kırmızı kalemle işaretleyip, çocuğun düzeltmesine fırsat tanıyabilir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta, yanlışları düzeltmek için ödev süresinin fazla uzatılmamasıdır. Hem çocuk daha fazla dikkatini veremez hem de bir sonraki gün ödevde başlamakta isteksiz davranır. Ödevdeki hataların nedeninin çocuğun o konuyu iyi öğrenememesi olduğu düşünülüyorsa; “Bu konuyu öğretmenine sorabilir, tekrar anlatmasını isteyebilirsin, bazı yerlerini tam olarak anlamadığımı görüyorum” denilebilir. Öğrenilmemiş konuları evde kendimiz anlattığımızda bazen öğretmenin kullandığı yöntemden farklılaşırız ve çocuk ikilem arasında kalır.

Çocuklara ödev yapma alışkanlığını kazandırmanın sabır ve zaman istediğini unutmamak önemlidir.